Коні пили воду з дерев'яного жолоба. Журавель повискував, опускаючись у криницю. По пласкому залужжю перекочувались приземкуваті, білі та жовті, кущики: скубли траву гуси і гусята. Віддалений грім добродушно побурчав у хмарі, що простелила холодну тінь на ріпачище. По баштані бродив дід Катеринка і чадив люлькою.

— Е-ех! — крикнув Слава, вибравшись на свого чалого і вдаривши його п'ятами.

Хлопці, відставши, поскакали за ним. Біля конюшні Слава сплигнув, завів чалого у станок. Підклав сіна, одгорнув кізяки до риштоку. На бантині та під балками пищали ластівки. Через шпари у стрісі в конюшню прорубувалися сонячні мечі. Чалий подивився вогкими очима услід Славі і гірко заіржав.

Як не поспішав, але на гатці його таки наздогнали. Усі хлопці та ще Зеленько з Вірою. Слава спинився і рішуче запитав:

— І що вам треба?

— Нічого,— сказав Зеленько.— Випусти.

— Й не подумаю,— перекладаючи мішок з одного плеча на друге, насупився Слава.— Я зловив, а не ви.

Віра зрідка кидала на нього короткі погляди. Й одверталась, наче боялася зловити його погляд. І шльогала себе прутиком по нозі.

Зеленько почухав потилицю. Може, видерти? Але вони вже бились у полі — і то не помогло... У левадах звернув ліворуч, і Віра подалася з ним, хоч їй було й не по дорозі. Слава обернувся і вперше за весь час трішки-трішки пошкодував, що там, під Лісками, не випустив лисеня на волю.

Сім'я вечеряла. Баба поставила на стіл макітру товченої картоплі і в полумиску — капусти. Батько чистив ножем цибулину. Слава посеред хати потрусив мішок, і на долівку талапнуло лисеня. Кицька завурчала на лежанці і горбиком вигнула спину.

— Помий руки з милом,— невдоволено буркнула баба,— і сідай до вечері.

Попоївши, батько сказав:

— Ну, звіролове, чим його годуватимеш?

— Дамо... молока!..

— Молока!.. Молока!..— гнівалась баба.— Не подоїли бика!.. А самі що питимем?

— Вигодує лиса, то за шкуру матиме добрі гроші.

Другого дня хлопці не взяли Славу із собою в нічне. Табун неквапно брів по залужжю. Зеленько поляскував гарапником, не озираючись. Долинув сміх: над чимось реготали. Славик стиснув кулаки і поплентався в село. Того ж таки вечора він вийняв з клітки лисеня, запроторив у мішок і поночі через місячні поля подибав під Ліски. Соковита трава гірко в'яла під ногами, вона блищала важкою малахітовою зеленню. Витинали цвіркуни, і його слух був набитий їхнім надокучливим деренчанням. Обережно наблизився до терну, налапав рукою нору— і запхнув туди лисеня. Воно не хотіло лізти, то ще й штовхнув кулаком... Назад повертався підтюпцем. У вибалку, біля беріз, то спалахувало, то пригасало багаття: хлопці в нічному варили бараболю. Слава деякий час постояв на захлюпаній вівсом могилі. Хотілось піти до гурту і розповісти про все, але щось стримало його, і Слава, посмутнівши, почимчикував через вогкий таємничий шепіт вівса.

Цілий місяць він гостював у дядька, що працював на кар'єрі у Писарівці. Їздив на гримучих самоскидах, купавсь у лісових озерах, од пуза їв вареники з дикими черешнями та вишнями, що готувала дядина. Коли повернувся в село, то зразу ж біля гатки стрів Віру. У рожевій хмарі куряви, збитій скотом, вона вела на налигачі свою корову. Він посміхнувся їй, вона — йому, і вже Слава щось радісне крикнув дівчинці, але корова смикнула за налигач, подвиготіла вперед, і Віра побігла за нею. Він здибався з хлопцями, із Зеленьком, розказував про гранітний кар'єр, і вони уважно слухали. Зразу ж пішли до конюшні, повсідались на коней і з дядьком Сикавкою подались у нічне. Зловили в річечці пічкурів та дрібних окунців — і смачний вдався тоді ячмінний куліш. "Вони вже про все знають,— співало в Славі,— тому й не розпитують!" Йому було легко й щасливо, як ніколи.

Дуже кортіло зустрітися з Вірою, і тому куди б не йшов, то вибирав дорогу повз її хату. Навмисне сповільнював ходу, глипав по вікнах, зазирав у зелене озеро городу... Спинявся під грушею, збирав на землі дрібну падалицю, і хоч вона була на смак терпкою,— їв і не кривився.

З першим вереснем закалатав шкільний дзвінок і почалися заняття. Зеленько приніс на уроки живого шуліку, і коли вчителька розповідала про скіпетр Івана Грозного, він кинув його з-під парти вгору, і шуліка важко зачалапав крильми у повітрі.

— От і добре,— сказала спокійно вчителька.— Поповниться наш зоологічний кабінет.

Віра вчилась у старшому класі, і Слава бачив її тільки на перервах. Віра уникала дивитись на нього, і він думав, що вона ще й досі сердиться. Одного разу таки зважився і підійшов:

— А ти виросла,— тільки й спромігся сказати.

— І ти...

У Слави забракло сили вимовити те, найголовніше. Він потупцяв і був дуже радий, коли задзеленчав дзвінок до класу.

Ходив, як і раніше, повз її хату. Спинявся під грушею, тепер серед падалиці були гнилички, з них бризкав сік. Накладав грушок у кишені, дуже повільно йшов... Осінь строгішала, набрякаючи хрумким холодком, на світанні сивіли заморозки. Слава майже забув, чому вибрав такий звивистий шлях до школи. Гнилички одходили, кілька день він не знаходив жодної, але незабаром знову надибував їх на видноті серед галузок та бурих листків. Вони були чисті й пахли соломою. Перед самими снігами він, дивуючись, побачив під грушею кілька яблук. Підібрав — зеленобокі, тверді — і тільки в школі замислився: хіба ж вони могли впасти з груші?

— ...Ох, це дівча,— бубоніла Вірина мати.— Висипає попід плотом путні яблука. А чи ж ти їх знайдеш там, як замете он?.. І ніби ж не червиві, а викидає... Ох, це дівча...